

Llei del Registre Civil

Llei de 8 de juny de 1957, sobre el Registre Civil (BOE núm. 151, de 10 de juny)

Llei traduïda i anotada pel Servei Lingüístic de l'Àmbit Judicial. Està actualitzada fins a la darrera modificació normativa, feta per la Llei orgànica 2/2009, d'11 de desembre, de reforma de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social (BOE núm. 299, de 12 de desembre, i suplement en català de la mateixa data). Aquesta edició recull literalment el text en català publicat en els suplementos en llengua catalana del BOE.

Aquesta informació no substitueix la publicada en els diaris oficials, únics instruments que donen fe de la seva autenticitat.

ÍNDEX

TÍTOL I. Disposicions generals (art. 1 al 8)

TÍTOL II. Dels òrgans del Registre (art. 9 al 14)

TÍTOL III. Regles generals de competència (art. 15 al 22)

TÍTOL IV. Dels assentaments en general i les maneres de practicar-los (art. 23 al 39)

TÍTOL V. De les seccions del Registre

Secció primera. De naixements i general

Capítol I. De la inscripció de naixements (art. 40 al 46 ter)

Capítol II. De la filiació (art. 47 al 52)

Capítol III. Del nom i els cognoms (art. 53 al 62)

Capítol IV. De la nacionalitat i el veïnatge civil (art. 63 al 68)

Secció segona. De matrimonis (art. 69 al 80)

Secció tercera. De les defuncions (art. 81 al 87)

Secció quarta. De tuteles i representacions legals (art. 88 al 91)

TÍTOL VI. De la rectificació i altres procediments (art. 92 al 97)

TÍTOL VII. Règim econòmic (art. 98 al 102)

Disposició transitòria

Disposicions finals (1a a 3a)

Disposicions addicionals (1a a 2a)

I

La Llei del Registre Civil fins ara vigent publicada com a provisional continua tenint, després de més de vuitanta anys, mèrits suficients per figurar dignament entre altres de més modernes, a les quals potser supera per la bona tècnica legislativa i la solidesa i l'equilibri dels seus principis cardinals, que continuen sent la base incommovible de tot bon sistema de registre d'estat de les persones. En aquesta Llei hi ha, no obstant això, preceptes legals que, com el que estableix la inalterabilitat de les inscripcions excepte en virtut d'una executòria dictada en un llarg procés contenciós, resulten d'un rigor incompatible amb la vida pràctica. La inscripció fora de termini, la reconstitució de registres i la rectificació governativa constituïen llacunes que es van anar omplint amb disposicions sense rang adequat. Així mateix, la publicació del Codi civil i particularment la regulació del veïnatge civil, els efectes civils del matrimoni canònic i la nova ordenació de la nacionalitat imposaven una alteració important del text legal. D'altra banda, calia eliminar tot el que significués casuística i repetició, propi només d'una llei experimental, però no aconsellable en l'estat actual de la institució. Tot això va determinar l'estudi i la redacció d'un projecte de llei en què es mantinguessin els principis fonamentals del sistema vigent i en què s'acollissin només les novetats aconsellables per la conveniència evident, i encaminada a aconseguir un registre més complet i flexible, sens perjudici de conservar i fins i tot augmentar les garanties actuals. S'ha procurat, així, seguir un criteri sistemàtic i simplificador, reservant, com és tradicional en l'ordenació dels registres, les normes de caràcter casuístic, complementari i interpretatiu al Reglament, disposició que, pel seu rang, sempre és més adaptable a les exigències i als ensenyaments de la pràctica. La substitució, finalment, per una llei i un reglament de la multitud de disposicions, de rang i època diferents, mancades de les condicions mínimes de certesa, simplicitat i unitat orgànica, tan necessàries en tot sistema normatiu, justifica per si sola la reforma, encara que no s'hagin assolit altres metes.

II

Aquesta Llei respecta el punt de vista clàssic sobre la missió del Registre Civil, concebut com a instrument per a la constància oficial de l'existència, l'estat civil i la condició de les persones. En relació amb la Llei que es deroga, el nou sistema dóna al Registre un caràcter més ampli, ja que recull el contingut del Registre de Tuteles i el d'Absents, que no tenien raó suficient per existir dispersament, i perquè porta al seu si determinades representacions legals, atès que és d'interès general que n'hi hagi una constància pública. Pel que fa a l'eficàcia de la inscripció, aquesta Llei es basa en els principis vigents avui; per tant, la inscripció continua constituint la prova dels fets inscrits, amb tot el valor intrínsec —no merament processal— que enclou l'expressió; però l'eficàcia del Registre queda enfortida en establir que la prova només es pot discutir en els procediments rectificatoris establerts en la Llei. Les conseqüències d'aquesta revaloració tan poderosa s'atenuen amb l'admissió de qüestions prejudicials regulades de tal manera que cal esperar que no constitueixin un motiu de demora o d'abusos processals.

III

Es conserven els tres tipus de registre: municipal, consular i Central. Però, en canvi, ha semblat oportú suprimir els antics registres ocasionals, que, de fet, no sempre funcionaven d'acord amb les prescripcions legals i eren estranys a la tècnica dels funcionaris que n'estaven encarregats; n'hi ha prou amb facilitar mitjans especials, amb garanties suficients perquè s'inscriguin en el registre ordinari els fets que constituïen el contingut d'aquells registres excepcionals. S'ha estudiat amb deteniment el problema del personal encarregat dels registres municipals per intentar solucionar, en la mesura que s'ha pogut, un dels

defectes del sistema anterior, que en els medis rurals entregava el Registre a mans llegendes, en contrast amb la delicadesa i la transcendència de la funció. S'ofereix, a aquest efecte, una fórmula en la qual s'intensifica la intervenció de funcionaris tècnics i tanmateix es manté la convenient immediatesa del Registre amb els particulars. Ha prevalgut també la idea de no imposar un únic registre a tots els termes municipals, amb la qual cosa se salva el possible obstacle per a l'organització reglamentària adequada del Registre Civil en les grans poblacions.

IV

En la manera d'estendre els assentaments s'ha seguit, en benefici de la claredat, un criteri simplificador. En el nou text se segueix i es desenvolupa una idea fonamental en el sistema en curs: fer del foli de naixement un cert registre particular de la persona, la qual cosa ha de facilitar molt la publicitat registral, ja que n'hi ha prou amb saber el lloc del naixement per poder conèixer els assentaments del Registre que s'hi refereixen. Aquesta finalitat s'aconsegueix no només per mitjà de les notes de referència, sinó també perquè al marge de la inscripció de naixement es practica la inscripció dels fets relatius a la nacionalitat i al veïnatge, a la declaració d'absència, mort i altres. Tanmateix, raons evidents d'índole pràctica o de claredat formal i competència tècnica han aconsellat que el foli de naixement no sigui un registre particular perfecte, sinó que s'admeti que hi hagi folis separats, només connexos amb el de naixement per les referències oportunes. L'admissió d'un nou tipus d'assentament, l'anotació, que té un cert precedent en el sistema vigent i respon a un interès general en el coneixement de certs fets, no s'ha portat a efecte sense vèncer certs escrúpols, ja que pot fer confús el contingut registral. Cal esperar, no obstant això, que l'estricta regulació legal, les cauteles reglamentàries i, sobretot, el valor simplement informatiu d'aquest assentament evitin que aquest vagi en detriment de la seguretat del Registre.

V

La novetat potser més important de la secció primera la constitueix la forma d'inscriure la filiació natural. En aquest últim aspecte, amb referència a la maternitat, la legislació fins ara vigent contenia una certa contradicció ja que, d'una banda, permetia la investigació de la maternitat natural, mentre que, de l'altra, es posaven obstacles difícilment superables en la realitat per fer-la constar en la inscripció de naixement, amb la qual cosa el fill freqüentment era inscrit com de mare desconeguda. D'altra banda, moltes mares ignoraven que els seus fills —inscrits, en pràctica viciosa, per la simple declaració de tercers— no constaven legalment com a tals fills seus, amb les greus i injustes conseqüències que això comportava, sobretot quan, per obstacles sobrevinguts, el reconeixement voluntari es feia impossible. El nou text, tenint en compte que la major part de les mares naturals desitgen que s'inscrigui en el Registre la filiació de la progenitura tinguda fora del matrimoni i considerant, a més, que estadísticament les declaracions de tercers, en virtut de les quals s'estén la inscripció de naixement, són exactes en la generalitat dels casos, dóna plens efectes a la fixació de la maternitat en el Registre sense necessitat de declaració de la mare, si bé reconeix a la interessada una situació avantatjosa contra les falses atribucions de filiació. En la mateixa línia de facilitar en el Registre la constància de la filiació natural, la nova Llei permet el reconeixement per mitjà de la simple declaració, en qualsevol moment, davant de l'encarregat del Registre, sempre que hi hagi, segons el cas, el consentiment del fill o l'aprovació judicial.

D'altra banda, s'han tractat d'obviar les dificultats que en supòsits freqüentíssims suscitava l'anomenat reconeixement forçós; n'hi ha prou amb un expedient governatiu —simple, però

amb garanties suficients— per a la inscripció de la filiació natural en els casos que s'estableixen taxativament. La Llei també ha afrontat el difícil problema de la publicitat de la filiació quan aquesta no és coneguda o no és legítima, i ha tractat de resoldre'l restringint la manifestació del foli de naixement i fent possibles les certificacions sense constància de filiació, alhora que desplega legalment, en el punt concret de la filiació, el principi d'igualtat davant la Llei de l'article tercer del Fur dels espanyols.

VI

Pel que fa als noms i els cognoms, en principi també s'ha seguit el sistema tradicional. Les novetats quant al nom propi van encaminades a aconseguir que realment sigui un signe distintiu, procurant alhora la concordança entre el nom civil i el que s'imposi en el baptisme. Altres novetats, com la dels cognoms del fill natural o de l'adoptiu, responen a interessos sentimentals molt atenedibles. La competència administrativa en els canvis té una regulació formalment més flexible i alhora més automàtica en l'aspecte material.

VII

La regulació de la nacionalitat i del veïnatge quant al Registre ha quedat notablement alleugerida. La transcendència de la nacionalitat en la vida jurídica i l'especialització de funcions ha determinat la centralització en el Ministeri de Justícia de tota mena d'intervenció administrativa en la nacionalitat, la qual cosa no pot significar que es prescindeixi dels informes de les autoritats governatives dependents d'altres ministeris sobre si hi ha raons per concedir o denegar una nacionalitat. Altres novetats responen a la necessitat de completar algun precepte substantiu, posant fi a alguns dubtes incompatibles amb la certesa que ha de tenir l'estat civil i facilitant la prova de la nacionalitat.

VIII

En la regulació de la inscripció del matrimoni canònic s'ha procurat l'adaptació al règim concordatari i al Codi civil; s'ha entès a més que, encara que es tracta de dues menes diferents de matrimoni, no hi havia raons suficients per distingir, quant a l'eficàcia de la inscripció, entre matrimoni canònic i civil, criteri d'assimilació que també se segueix pel que fa al matrimoni secret. Conforme al nou text, els fets que modifiquen el règim de la societat conjugal no perjudiquen tercers de bona fe, sinó des de la indicació que existeixen al marge de la inscripció del matrimoni. S'introdueix així un sistema de publicitat dels règims de béns, amb el qual s'aconseguiran els alts fins pretesos. La regulació de l'eficàcia de la publicitat d'aquesta dada, tot i que té algun precedent en el dret comparat, està inspirada clarament en l'article 1322 del Codi civil.

IX

La novetat més important en la secció tercera, *Defuncions*, la constitueix la possibilitat de la inscripció encara que el cadàver hagi desaparegut o s'hagi inhumat. No es pretén desvirtuar els preceptes del Codi sobre la declaració de mort, ja que en els supòsits que estableix la nova Llei se sap, sense cap dubte, que la persona ha mort.

X

La secció quarta, *Tuteles i representacions legals*, absorbeix el contingut del Registre de Tuteles i la part del Registre Central d'Absents, que no comprèn la secció primera. No tots els fets que constituïen el contingut d'aquells registres produeixen inscripció: hi ha fets que,

per la seva naturalesa, no s'ajusten als efectes d'aquests assentaments i que, per tant, són simplement objecte d'anotació. La determinació dels supòsits concrets de representacions legals es confia al Reglament.

XI

Pel que fa als expedients governatius, s'ha acollit i, conforme a l'experiència, millorat el sistema introduït per nombroses i disperses disposicions que van desplegar, completar i suavitzar la Llei provisional. A primera vista, podria semblar estrany que en cert tipus de rectificacions es requereixi no només l'audiència, sinó el dictamen favorable del Ministeri Fiscal. Es tracta de casos en què una aplicació rigorosa dels principis més purs exigiria per a la rectificació el judici ordinari. Necessitats pràctiques obliguen a admetre un procediment més fàcil, però en el qual, en compensació, s'han reforçat les garanties amb aquesta intervenció especial del representant i defensor de l'interès públic. El Registre Civil no gaudeix de la presumpció d'integritat i, per tant, no constitueix cap prova dels fets negatius. No obstant això, en la vida jurídica es necessita una prova d'aquests fets. A fi de proporcionar-la, amb l'abast reduït que és possible, i també a fi de constituir la prova mateixa dels fets inscripcibles, quan el Registre no pot proporcionar-la, hi ha encaminat un expedient especial que acaba amb una declaració de valor simplement presumptiu. En aquest expedient també es pot declarar el domicili dels apàtrides, amb la qual cosa es dona alguna seguretat al seu estatut personal.

XII

D'acord amb els principis del Codi civil, la Llei no té efecte retroactiu respecte dels fets inscrits, tot i que regula la inscripció dels no inscrits abans que fos vigent. Una Llei que aspira a regular tots els aspectes del Registre, i que esgota amb el Reglament tota la matèria registral, havia de derogar en conjunt, i així ho fa aquesta, totes les altres disposicions que hi fan referència. D'aquesta regla se n'exceptuen les disposicions del Codi civil, que continuen en vigor mentre no estiguin modificades pel que estableix aquesta Llei.

En virtut de tot això, i d'acord amb la proposta elaborada per les Corts Espanyoles, disposo:

TÍTOL I

Disposicions generals

Article 1

En el Registre Civil s'hi han d'inscriure els fets que concerneixen l'estat civil de les persones i els altres que determina la llei.

Per tant, en constitueixen l'objecte:

1r. El naixement.

2n. La filiació.

3r. El nom i els cognoms.

4t. L'emancipació i l'habilitació d'edat.

5è. Les modificacions judicials de la capacitat de les persones o que aquestes han estat declarades en concurs, fallida o suspensió de pagaments.

6è. Les declaracions d'absència o de mort.

7è. La nacionalitat i el veïnatge.

8è. La pàtria potestat, la tutela i les altres representacions que assenyala la Llei.

9è. El matrimoni i

10è. La defunció.

Article 2

El Registre Civil constitueix la prova dels fets inscrits. Només en els casos de falta d'inscripció o en els que no sigui possible certificar-ne l'assentament s'admeten altres mitjans de prova; ara bé, en el primer supòsit és requisit indispensable per admetre-la que, prèviament o simultàniament, s'hagi instat la inscripció omesa o la reconstitució de l'assentament.

Article 3

No es poden impugnar en un judici els fets inscrits en el Registre sense que alhora s'insti la rectificació de l'assentament corresponent.

Article 4

La inexactitud d'un assentament en el Registre Civil es pot plantejar com a qüestió prejudicial a la vista del certificat admès en qualsevol judici.

El jutge, després d'oïr la part contrària i el Ministeri Fiscal, només ha d'admetre la qüestió prejudicial quan, segons el seu parer, pugui tenir influència decisiva en el plet que s'hagi entaulat i s'aporti un principi de prova de la inexactitud al·legada. L'admissió no interromp el procediment, però suspèn la decisió fins que recaigui una sentència o una resolució ferma sobre la inexactitud.

La suspensió esmentada queda sense efecte si al cap d'un mes de ser notificada no s'acredita que s'ha promogut el procediment adequat per resoldre la inexactitud al·legada.

Quan la naturalesa i l'estat del procés ho consentin, s'hi ha de ventilar la qüestió prejudicial. Per al procediment criminal regeix el que disposen les seves lleis especials.

Article 5

Les inscripcions relatives a l'absència, la declaració de mort i les tuteles produeixen els efectes establerts en aquesta Llei i els que el Codi civil assenyala per a la nota d'intervenció en el Registre de Tuteles i en el Central d'Absents.

Article 6

El Registre és públic per als qui tinguin interès a conèixer els assentaments, amb les excepcions que prevegin aquesta Llei o altres.¹

La publicitat es fa per mitjà de la manifestació i l'examen dels llibres, amb l'autorització prèvia, quan es tracti dels registres municipals, del jutge de primera instància, i per mitjà del certificat de tots o algun dels assentaments del mateix foli, literal o en extracte, o negatiu si no n'hi ha.

Si el certificat no es refereix a tot el foli s'ha de fer constar, sota la responsabilitat de l'encarregat del Registre, que en el que s'ha omès no hi ha res que ampliï, restringeixi o modifiqui el que s'ha inserit i, si hi ha res, se n'ha de fer necessàriament una relació en el certificat.

Les inscripcions registrals poden ser objecte de tractament automatitzat.²

¹ Paràgraf 1r redactat de conformitat amb la disposició final 2a.1 de la Llei 3/2007, de 15 de març, reguladora de la rectificació registral de la menció relativa al sexe de les persones (BOE núm. 65, de 16 de març, i suplement en català núm. 10, de 21 de març).

² Paràgraf 4t afegit per l'article 3.2 de la Llei orgànica 7/1992, de 20 de novembre, per la qual es fixa l'edat de jubilació de jutges i magistrats i s'integra personal mèdic divers en el cos de metges forenses (BOE núm. 280, de 21 de novembre).

Article 7

Els certificats són documents públics.

Quan el certificat no sigui conforme a l'assentament a què es refereix, cal atènyer-se al que d'aquest en resulti, sens perjudici de la responsabilitat que escaigui.

Article 8

En el llibre de família s'hi han de certificar a tots els efectes, gratuïtament, els fets i les circumstàncies que determini el Reglament, immediatament després d'haver-se inscrit.

TÍTOL II

Dels òrgans del Registre

Article 9

El Registre Civil depèn del Ministeri de Justícia. Tots els assumptes que s'hi refereixen estan encomanats a la Direcció General dels Registres i del Notariat.

Els encarregats del Registre, independentment dels càrrecs o les funcions que exerceixin, han de complir, per a tot el que es refereix al Registre Civil, les ordres i les instruccions del Ministeri de Justícia i de la Direcció General del ram, encara que els siguin comunicades directament.

Article 10

El Registre Civil està integrat:

- 1r. Pels registres municipals, a càrrec del jutge municipal o comarcal, assistit del secretari, llevat del que disposa l'article següent.
- 2n. Pels registres consulars, a càrrec dels cònsols d'Espanya a l'estranger.
- 3r. Pel Registre Central, a càrrec d'un funcionari de la Direcció General.

Article 11

Hi ha d'haver, com a mínim, un registre per a cada terme municipal, llevat de la secció quarta, que és única per a tota la circumscripció del jutjat municipal o comarcal corresponent.

En les poblacions en què hi hagi més d'un jutjat municipal, els registres han de continuar a càrrec dels jutges municipals, assistits per secretaris de la justícia municipal, en la forma que estableixi el Reglament.

Els jutges de pau, en els registres municipals respectius, han d'actuar assistits dels secretaris, per delegació del jutge municipal o comarcal corresponent.

Article 12

Els cònsols han d'estendre en dos exemplars les inscripcions que obren foli en el registre al seu càrrec, un dels quals s'ha de remetre al Registre Central perquè hi sigui incorporat

degudament. En l'un i l'altre registre s'han d'estendre, en virtut d'un comunicat, enviat per conducte reglamentari, totes les inscripcions marginals que s'hi practiquin.

Article 13

La inspecció superior del Registre Civil correspon exclusivament al Ministeri de Justícia i l'exerceix sota la seva dependència immediata la Direcció General, en la forma que disposi el Reglament.

El jutge de primera instància corresponent exerceix la inspecció ordinària dels registres municipals.

Article 14

Les infraccions relatives al Registre que no constitueixin delictes o falta s'han de corregir, segons la importància, amb una multa que no excedeixi les 2.000 pessetes, sens perjudici, si s'escau, de les correccions administratives que siguin procedents.

El ministre pot imposar multes en la màxima quantia; les que imposin la Direcció, el jutge de primera instància o l'encarregat del Registre no poden excedir, respectivament, les 1.500, 1.000 o 500 pessetes.

TÍTOL III

Regles generals de competència

Article 15

En el Registre hi han de constar els fets inscripcionals que afecten els espanyols i els que s'esdevinguin en territori espanyol, encara que afectin estrangers.

Sempre s'han d'inscriure els fets que hagin tingut lloc fora d'Espanya quan les corresponents inscripcions hagin de servir de base a inscripcions exigides pel dret espanyol.³

³ Paràgraf 2n redactat de conformitat amb la disposició final 2a.2 de la Llei 3/2007, de 15 de març, reguladora de la rectificació registral de la menció relativa al sexe de les persones (BOE núm. 65, de 16 de març, i suplement en català núm. 10, de 21 de març).

Article 16⁴

1. Els naixements, els matrimonis i les defuncions s'han d'inscriure en el registre municipal o consular del lloc en què s'esdevenen.

Si se'n desconeix el lloc, la inscripció del naixement o de la defunció s'ha de fer en el registre corresponent al lloc en què es trobi el nen abandonat o el cadàver.

És registre competent per a la inscripció dels que tinguin lloc en el curs d'un viatge, el del lloc en què aquest acabi. Si es tracta de mort, el del lloc on s'hagi de fer l'enterrament o, si no se'n fa, el de primera arribada.

En cas de naufragi, el registre competent és el del lloc on s'instrueixin les primeres diligències.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, els naixements esdevinguts en territori espanyol, quan se'n sol·liciti la inscripció dins el termini, es poden inscriure en el registre civil municipal corresponent al domicili del progenitor o progenitors coneguts legalment.

La sol·licitud l'han de formular, de comú acord, els representants legals del nascut o, si s'escau, l'únic representant legal d'aquest, i s'hi ha d'adjuntar la documentació que

s'estableixi reglamentàriament per justificar el domicili comú dels pares o de l'únic progenitor conegut.

En les inscripcions de naixement esteses com a conseqüència del que aquest apartat estableix, es considera a tots els efectes legals que el lloc del naixement de l'inscrit és el municipi en el qual s'hagi practicat l'assentament. Els certificats en extracte només han de fer menció d'aquest terme municipal.

3. En els casos d'adopció internacional, l'adoptant o els adoptants de comú acord poden sol·licitar directament al Registre Civil del seu domicili que s'estengui la inscripció principal de naixement i la marginal d'adopció, així com l'extensió en el foli que llavors correspongui, d'una nova inscripció de naixement en la qual només han de constar, a més de les dades del naixement i del nascut, les circumstàncies personals dels pares adoptius, l'oportuna referència al matrimoni d'aquests i la constància del seu domicili com a lloc de naixement de l'adoptat.⁵

4. Igualment, en les inscripcions de naixement que siguin conseqüència de l'adquisició de la nacionalitat espanyola per ciutadans el lloc de naixement dels quals sigui un país estranger, els interessats poden sol·licitar, en el moment d'estendre's l'acta de jurament o promesa de fidelitat al Rei i obediència a la Constitució i a les lleis, que s'estengui la inscripció de naixement en el Registre Civil municipal corresponent al domicili on s'hagi instruït l'expedient registral oportú.⁶

5. El Registre Civil en què es practiqui la inscripció de naixement ocorregut a l'estranger d'acord amb el que disposen els apartats 3 i 4 d'aquest article, ha de comunicar aquesta inscripció al Registre Civil Central, que segueix sent competent per a tots els altres actes d'estat civil que afectin l'inscrit.⁷

⁴ Article redactat de conformitat amb l'article únic de la Llei 4/1991, de 10 de gener, per la qual es dona una nova redacció a l'article 16 de la Llei del Registre Civil (BOE núm. 10, d'11 de gener).

⁵ Apartat 3 afegit per la disposició addicional 7a de la Llei 24/2005, de 18 de novembre, de reformes per a l'impuls a la productivitat (BOE núm. 277, de 19 de novembre, i suplement en català núm. 22, d'1 de desembre).

⁶ Apartat 4 afegit per la disposició addicional 7a de la Llei 24/2005, de 18 de novembre, de reformes per a l'impuls a la productivitat (BOE núm. 277, de 19 de novembre, i suplement en català núm. 22, d'1 de desembre).

⁷ Apartat 5 afegit per la disposició addicional 7a de la Llei 24/2005, de 18 de novembre, de reformes per a l'impuls a la productivitat (BOE núm. 277, de 19 de novembre, i suplement en català núm. 22, d'1 de desembre).

Article 17

El jutge encarregat del Registre que tingui competència per a la inscripció en té també per als actes previs governatius o de jurisdicció voluntària atribuïts a la justícia municipal.

Article 18⁸

En el Registre Central s'inscriuen els fets per a la inscripció dels quals no és competent cap altre registre i aquells que no es poden inscriure pel fet de donar-se circumstàncies excepcionals de guerra o qualssevol altres que impedeixin el funcionament del registre corresponent.

Es porten igualment en el Registre Central els llibres formats amb els duplicats de les inscripcions consulars i de les inscripcions de naixement practicades en els registres municipals del domicili d'acord amb el que disposa l'apartat 5 de l'article 16.

També s'inscriu en el Registre Civil Central la mort de les persones de nacionalitat estrangera al servei de les Forces Armades i de les forces de seguretat espanyoles, sempre que aquesta mort hagi ocorregut durant una missió o operació fora d'Espanya i que el sistema registral de l'Estat on hagi tingut lloc el fet no hagi practicat la inscripció pertinent, sense perjudici de traslladar la inscripció realitzada al Registre de l'Estat del qual sigui nacional la persona morta.

Així mateix es porten en el Registre Central els llibres formats amb els duplicats de les inscripcions sobre modificacions judicials de la capacitat d'obrar, constitució i modificació de càrrecs tutelars, pròrroga o rehabilitació de la pàtria potestat, mesures judicials sobre guarda o administració de presumptes incapaços o menors no subjectes a pàtria potestat, vigilància o control d'aquests càrrecs, i constitució de patrimonis protegits i designació i modificació d'administradors de patrimonis protegits practicades en els diferents registres municipals, sota la denominació de "Llibre d'incapacitacions, càrrecs tutelars i administradors de patrimonis protegits".

⁸ Article redactat de conformitat amb l'article 1.1 de la Llei 1/2009, de 25 de març, de reforma de la Llei de 8 de juny de 1957, sobre el Registre Civil, en matèria d'incapacitacions, càrrecs tutelars i administradors de patrimonis protegits, i de la Llei 41/2003, de 18 de novembre, sobre protecció patrimonial de les persones amb discapacitat i de modificació del Codi civil, de la Llei d'enjudiciament civil i de la normativa tributària amb aquesta finalitat (BOE núm. 73, de 26 de març, i suplement en català de la mateixa data).

Article 19

La inscripció de naixement, matrimoni o defunció esdevinguts en el curs d'un viatge marítim o aeri, en campanya o en les circumstàncies excepcionals a què es refereix el paràgraf primer de l'article anterior; en un llatzeret, presó, caserna, hospital o un altre establiment públic anàleg, en un lloc incomunicat o en determinats nuclis de població distants de l'oficina del Registre, la poden practicar, independentment del temps que hagi transcorregut, en virtut d'una acta estesa, amb els requisits de l'assentament corresponent, les autoritats o els funcionaris que assenyali el Reglament.

Els reconeixements fets en les actes de naixement esmentades tenen el mateix valor que els fets en la inscripció.

En cas de viatge o de circumstàncies que impedeixin la demora, l'acta de naixement es pot estendre abans de les vint-i-quatre hores del fet; però llavors cal demostrar, per practicar la inscripció, la supervivència del nascut al termini esmentat.

Article 20⁹

Les inscripcions principals amb els seus assentaments marginals es traslladen, a petició de les persones que hi tinguin un interès qualificat, en els casos següents:

1r. Les de naixement, en el registre del domicili del nascut o dels seus representants legals. En cas d'adopció internacional, l'adoptant o adoptants de comú acord poden sol·licitar que en la nova inscripció hi consti el seu domicili a Espanya com a lloc de naixement de l'adoptat. A les inscripcions practicades d'aquesta manera els és aplicable el que disposa el paràgraf final de l'article 16.¹⁰

2n. Les de matrimoni, al Registre del domicili dels cònjuges.

3r. Les referents a defuncions esdevingudes en el curs d'un viatge, al Registre de l'últim domicili conegut del difunt.

4t. Les practicades en el Registre Central per imposició del Registre competent, en aquest últim Registre, una vegada desapareguda la impossibilitat.

En tot cas, un cop fet el trasllat, queden sense vigència els assentaments de procedència, que s'han de cancel·lar fent referència als nous assentaments.

⁹ Article redactat de conformitat amb l'article únic de la Llei 35/1981, de 5 d'octubre, sobre modificació de l'article 20 de la Llei del Registre Civil (BOE núm. 250, de 19 d'octubre, i suplement retrospectiu en català núm. 3, relatiu a l'any 1981).

¹⁰ Número 1r redactat de conformitat amb la disposició final 2a de la Llei 15/2005, de 8 de juliol, per la qual es modifiquen el Codi civil i la Llei d'enjudiciament civil en matèria de separació i divorci (BOE núm. 163, de 9 de juliol, i suplement en català núm. 14, de 16 de juliol).

Article 21

Els funcionaris del Registre Civil no poden estendre assentaments, expedir certificats ni intervenir amb tal caràcter en cap acte, diligència o expedient que es refereixi a la seva persona o a la del seu cònjuge, parents o afins en línia recta o en la col·lateral fins al segon grau.

Article 22

La invalidesa de les actuacions realitzades per algú que sense estar legítimament encarregat del Registre n'hagi exercit públicament les funcions, només perjudica els qui van obrar de mala fe.

TÍTOL IV

Dels assentaments en general i les maneres de practicar-los

Article 23

Les inscripcions s'han de practicar en virtut d'un document autèntic o, en els casos que assenyala la Llei, per mitjà d'una declaració en la forma que s'hi prescriu.

També es poden practicar, sense necessitat d'expedient previ, per mitjà d'un certificat d'assentaments estesos en registres estrangers, sempre que no hi hagi dubte de la realitat del fet inscrit i de la seva legalitat conforme a la Llei espanyola.

Els registres s'han de realitzar en llengua castellana o en la llengua oficial pròpia de la comunitat autònoma en què radiqui el Registre Civil, segons la llengua en què estigui redactat el document o en què es faci la manifestació. Si el document és bilingüe, s'han de fer en la llengua indicada per qui els presenti al Registre. Tot això, sempre que la legislació lingüística de la comunitat autònoma prevegi la possibilitat de redacció dels assentaments dels registres públics en idioma cooficial diferent del castellà.¹¹

¹¹ Paràgraf 3r afegit per l'article únic de la Llei 12/2005, de 22 de juny, per la qual es modifica l'article 23 de la Llei de 8 de juny de 1957, del Registre Civil (BOE núm. 149, de 23 de juny, i suplement en català núm. 13, d'1 de juliol).

Article 24

Estan obligats a promoure sense demora la inscripció:

1r. Els designats en cada cas per la Llei.

2n. Aquells als qui es refereix el fet inscripció, o els seus hereus.

3r. El Ministeri Fiscal.

Les autoritats i els funcionaris no compresos en els números anteriors als quals constin, per raó dels seus càrrecs, els fets no inscrits estan obligats a comunicar-los al Ministeri Fiscal.

Article 25

El jutge competent per a l'execució de les sentències i les resolucions fermes, civils o canòniques, subjectes a inscripció, l'ha de promoure i, a aquest efecte, n'ha de remetre un testimoniatge suficient a l'encarregat del Registre.

Article 26

L'encarregat del Registre ha de vetllar per la concordança entre el Registre i la realitat, incitant el Ministeri Fiscal, advertint els interessats i comunicant-se amb els altres òrgans del Registre Civil.

Article 27

L'encarregat del Registre competent ha de qualificar els fets la inscripció dels quals se sol·liciti segons el que resulti de les declaracions i dels documents presentats o del mateix Registre.

Quant a les declaracions, la qualificació ha de comprendre la capacitat i la identitat del declarant. La de les sentències i resolucions es limita a la competència i la classe del procediment seguit, les formalitats extrínseques dels documents presentats i els assentaments del mateix Registre.

Article 28

Així que s'hagin formulat les declaracions o s'hagin presentat els documents necessaris, l'encarregat del Registre ha d'estendre els assentaments o dictar una resolució raonada amb què els denegui. Si té dubtes fonamentats sobre l'exactitud de les declaracions, ha de dur a terme abans d'estendre-les, i en el termini de deu dies, les comprovacions oportunes.

Article 29

Es pot recórrer contra les decisions de l'encarregat del Registre durant trenta dies per la via governativa davant del jutge de primera instància corresponent, amb apel·lació en el mateix termini davant la Direcció General, sense que s'hi pugui interposar cap recurs ulterior, excepte, quan correspongui, la via judicial ordinària.

Un cop entaulat el recurs, els terminis establerts per a la inscripció corresponent queden en suspens i la practicada queda pendent de la resolució definitiva.

Article 30

La inscripció s'ha de portar a efecte en unitat d'acte. En cas d'interrupció s'ha d'estendre, al més aviat possible, un nou assentament, en què, en primer lloc, s'ha d'indicar la interrupció soferta i la seva causa. La inscripció interrompuda s'ha de cancel·lar, i s'ha de fer referència al nou assentament.

Article 31

L'oficina del Registre ha d'estar instal·lada dins de la seva circumscripció. No se'n poden treure els llibres sota cap pretext, llevat de perill de destrucció.

Article 32

A l'efecte del Registre Civil són hàbils tots els dies i totes les hores de l'any.

Article 33

El Registre Civil es divideix en quatre seccions, anomenades: la primera, *Naixements i general*; la segona, *Matrimonis*; la tercera, *Defuncions*, i la quarta, *Tuteles i representacions legals*.

Cadascuna de les seccions s'ha de portar en llibres diferents, formats amb les cauteles i el visat reglamentaris.

Article 34

Els assentaments s'han d'estendre sense deixar folis o espais en blanc, ni usar altres abreviatures o xifres que els que estan permesos reglamentàriament. Són nul·les les addicions, postil·les, interlineats, raspadures, ratllats o esmenes que no es validin al peu de l'assentament abans de signar-lo.

Article 35

En les inscripcions hi han de constar exclusivament:

1r. Els fets de què fan fe segons la seva classe, amb indicació, si es coneixen, de les circumstàncies de la data, l'hora i el lloc en què s'esdevenen, i les altres exigides en cada cas per la Llei o el Reglament.

2n. La declaració o el document autèntic en virtut del qual es practiquen.

3r. La seva data i els noms dels funcionaris que les autoritzin.

Article 36

L'assentament que es practiqui en virtut d'una declaració l'ha de subscriure el declarant. I si no en sap o no pot ho han de fer dos testimonis a petició seva, amb indicació del nom i els cognoms de l'un i dels altres.

El que es practiqui en virtut d'un document autèntic ha d'indicar la data d'aquest i el funcionari que l'autoritza; si es tracta d'una resolució judicial o administrativa, la data i l'autoritat que la dicta.

Article 37

Els assentaments s'han de tancar amb les signatures de l'encarregat del Registre Civil i del secretari i, un cop signats, no s'hi pot fer cap mena de rectificació, addició ni alteració, sinó en virtut d'una resolució ferma obtinguda en el procediment que correspongui, conforme a aquesta Llei.

Article 38¹²

A petició del Ministeri Fiscal o de qualsevol interessat, s'ha d'anotar, amb valor simplement informatiu i amb expressió de les circumstàncies:

1r. El procediment judicial o governatiu entaulat que pugui afectar el contingut del Registre, incloses les demandes relatives a procediments de modificació de la capacitat.

2n. El fet la inscripció del qual no es pugui estendre perquè no està legalment acreditat en algun dels seus aspectes.

3r. El fet relatiu a espanyols o esdevingut a Espanya que afecti l'estat civil segons la llei estrangera.

4t. La sentència o resolució estrangera que també afecti l'estat civil, mentre no s'obtingui l'exequàtur.

5è. La sentència o resolució canònica l'execució de la qual pel que fa als efectes civils encara no hagi estat decretada pel tribunal corresponent.

6è. L'existència d'un guardador de fet i de les mesures judicials de control i vigilància adoptades respecte del menor o presumpte incapaç.

7è. I aquells altres fets l'anotació dels quals permetin la llei o el reglament.

En cap cas les anotacions constitueixen la prova que proporciona la inscripció.

¹² Article redactat de conformitat amb l'article 1.2 de la Llei 1/2009, de 25 de març, de reforma de la Llei de 8 de juny de 1957, sobre el Registre Civil, en matèria d'incapacitacions, càrrecs tutelars i administradors de patrimonis protegits, i de la Llei 41/2003, de 18 de novembre, sobre protecció patrimonial de les persones amb discapacitat i de modificació del Codi civil, de la Llei d'enjudiciament civil i de la normativa tributària amb aquesta finalitat (BOE núm. 73, de 26 de març, i suplement en català de la mateixa data).

Article 39¹³

Al marge de la inscripció de naixement s'hi ha de posar nota de referència a les de matrimoni, tutela, representació i defunció del nascut. En aquestes inscripcions s'ha de fer constar, al seu torn, referència a la de naixement. S'han de fer constar les mateixes notes de referència respecte de les inscripcions de la secció IV a què es refereix l'article 46 bis d'aquesta Llei.

¹³ Article redactat de conformitat amb l'article 1.3 de la Llei 1/2009, de 25 de març, de reforma de la Llei de 8 de juny de 1957, sobre el Registre Civil, en matèria d'incapacitacions, càrrecs tutelars i administradors de patrimonis protegits, i de la Llei 41/2003, de 18 de novembre, sobre protecció patrimonial de les persones amb discapacitat i de modificació del Codi civil, de la Llei d'enjudiciament civil i de la normativa tributària amb aquesta finalitat (BOE núm. 73, de 26 de març, i suplement en català de la mateixa data).

TÍTOL V

De les seccions del Registre

SECCIÓ PRIMERA

De naixements i general

CAPÍTOL I

De la inscripció de naixements

Article 40

Són inscriptibles els naixements en què concorrin les condicions establertes en l'article 30 del Codi civil.

Article 41

La inscripció ha de fer fe del fet, la data, l'hora i el lloc del naixement, del sexe i, si s'escau, de la filiació de l'inscrit.

Article 42

La inscripció ha de practicar-se en virtut de la declaració de qui tingui coneixement cert del naixement. Aquesta declaració s'ha de formular entre les vint-i-quatre hores i els vuit dies següents al naixement, llevat dels casos en què el Reglament assenyali un termini superior.

Article 43

Estan obligats a promoure la inscripció per mitjà de la declaració corresponent:

1r. El pare.

2n. La mare.

3r. El parent més pròxim o, si no n'hi ha, qualsevol persona major d'edat present al lloc del part en el moment que va tenir lloc.

4t. El cap de l'establiment o el cap de família de la casa en què hagi tingut lloc el naixement.

5è. Respecte als nounats abandonats, la persona que els hagi recollit.

Article 44

Sens perjudici del que estableix l'article anterior, en tot cas el metge, la llevadora o l'ajudant tècnic sanitari que assisteixi el naixement està obligat a donar-ne un comunicat escrit immediatament a l'encarregat del Registre. Si no hi ha comunicat, l'encarregat, abans d'inscriure'l, ha de comprovar el fet per mitjà del metge del Registre Civil o per mitjà de qualsevol altre procediment reglamentari.

Article 45

Les persones obligades a declarar o a donar el comunicat de naixement també estan obligades a comunicar de la mateixa manera el part de les criatures abortives de més de cent vuitanta dies de vida fetal, aproximadament. En el Registre Civil s'ha de portar un lligall amb les declaracions i els comunicats d'aquests avortaments.

Article 46¹⁴

L'adopció, les modificacions judicials de capacitat, les declaracions de concurs, absència o defunció, els fets relatius a la nacionalitat o veïnatge i, en general, els altres inscriptibles per als quals no s'estableix especialment que la inscripció es faci en una altra secció del registre, s'han d'inscriure al marge de la inscripció de naixement corresponent.

Tots els fets que afecten la pàtria potestat, llevat de la mort dels progenitors, s'han d'inscriure al marge de la inscripció de naixement dels fills.

¹⁴ Article redactat de conformitat amb la disposició addicional 2a.1 de la Llei 13/2005, d'1 de juliol, per la qual es modifica el Codi civil en matèria de dret a contreure matrimoni (BOE núm. 157, de 2 de juliol, i suplement en català núm. 14, de 16 de juliol).

Article 46 bis¹⁵

Els encarregats dels registres civils municipals han d'estendre per duplicat les inscripcions marginals de la secció I sobre les modificacions judicials de capacitat, així com les inscripcions de la secció IV sobre constitució i modificació d'organismes tutelars, pròrroga o rehabilitació de la pàtria potestat, mesures judicials sobre guarda o administració de presumptes incapaços o menors no subjectes a pàtria potestat, vigilància o control d'aquests càrrecs, documents públics d'autotutela, i les de constitució de patrimoni protegit i de designació i modificació d'administradors de patrimonis protegits, i un d'aquests exemplars s'ha de trametre al Registre Civil Central perquè sigui anotat en el "Llibre d'incapacitacions, càrrecs tutelars i administradors de patrimonis protegits".

Les inscripcions a què es refereix el paràgraf precedent s'han de practicar en virtut d'una comunicació remesa d'ofici, juntament amb un testimoni suficient de la resolució dictada, pel jutge competent, de conformitat amb el que preveu la Llei d'enjudiciament civil, o bé

mitjançant testimoni suficient de l'escriptura de constitució del patrimoni protegit o de designació i modificació d'administradors de patrimonis protegits que el jutge o el notari autoritzant han de remetre en el termini màxim de tres dies a l'encarregat del Registre Civil competent, que ho és, respecte de les inscripcions que s'hagin de practicar a la secció IV, el del domicili de l'incapacitat o beneficiari del patrimoni protegit.

¹⁵ Article afegit per l'article 1.4 de la Llei 1/2009, de 25 de març, de reforma de la Llei de 8 de juny de 1957, sobre el Registre Civil, en matèria d'incapacitacions, càrrecs tutelars i administradors de patrimonis protegits, i de la Llei 41/2003, de 18 de novembre, sobre protecció patrimonial de les persones amb discapacitat i de modificació del Codi civil, de la Llei d'enjudiciament civil i de la normativa tributària amb aquesta finalitat (BOE núm. 73, de 26 de març, i suplement en català de la mateixa data).

Article 46 ter¹⁶

En tot cas el notari autoritzant ha de notificar al Registre Civil on consti inscrit el naixement del poderdant les escriptures de mandat o d'una altra relació o situació jurídica de la qual es derivi l'atribució d'apoderament a favor de qualsevol persona per al cas d'incapacitat del poderdant.

¹⁶ Article afegit per l'article 1.5 de la Llei 1/2009, de 25 de març, de reforma de la Llei de 8 de juny de 1957, sobre el Registre Civil, en matèria d'incapacitacions, càrrecs tutelars i administradors de patrimonis protegits, i de la Llei 41/2003, de 18 de novembre, sobre protecció patrimonial de les persones amb discapacitat i de modificació del Codi civil, de la Llei d'enjudiciament civil i de la normativa tributària amb aquesta finalitat (BOE núm. 73, de 26 de març, i suplement en català de la mateixa data).

CAPÍTOL II

De la filiació

Article 47

En la inscripció de naixement hi ha de constar la filiació materna sempre que coincideixin la declaració i el comunicat o la comprovació reglamentària.

Si no consta el matrimoni de la mare ni que aquesta reconegui la filiació, l'encarregat del Registre, sense demora, ha de notificar l'assentament personalment a la interessada o als seus hereus.

La menció d'aquesta filiació es pot suprimir en virtut d'una sentència o per desconeixement de la persona que figura com a mare, formalitzat davant de l'encarregat del Registre, el qual ho ha d'inscriure marginalment. Aquest desconeixement no es pot efectuar un cop transcorreguts quinze dies des d'aquella notificació. La supressió de la menció ha de ser notificada de la mateixa manera a l'inscrit o, si ha mort, als seus hereus; si s'escau que el representant legal de l'inscrit no és conegut, aquesta notificació s'ha de fer al Ministeri Fiscal.

Article 48¹⁷

La filiació paterna o materna ha de constar en la inscripció de naixement en el seu marge, per referència a la inscripció de matrimoni dels pares o per inscripció del reconeixement.

¹⁷ Article redactat de conformitat amb la disposició addicional 2a.2 de la Llei 13/2005, d'1 de juliol, per la qual es modifica el Codi civil en matèria de dret a contreure matrimoni (BOE núm. 157, de 2 de juliol, i suplement en català núm. 14, de 16 de juliol).

Article 49

El reconeixement es pot fer d'acord amb les formes establertes en el Codi civil o mitjançant la declaració del pare o de la mare, en qualsevol moment, davant de l'encarregat del Registre, inscrita al marge i signada per aquells. En aquest últim supòsit també cal el consentiment del fill o l'aprovació judicial, segons el que disposa el Codi esmentat.

Es pot inscriure la filiació natural mitjançant un expedient governatiu aportat pel jutge de primera instància, sempre que no hi hagi oposició del Ministeri Fiscal o de la part interessada notificada personalment i obligatòriament si es dóna alguna de les circumstàncies següents:

1r. Quan existeixi un escrit indubtable del pare o de la mare en què expressament reconegui la filiació.

2n. Quan el fill es trobi en la possessió contínua de l'estat de fill natural del pare o de la mare, justificada per actes directes del mateix pare o de la seva família.

3r. Respecte de la mare, sempre que es provi complidament el fet del part i la identitat del fill.

Si se'n formula oposició, la inscripció de la filiació només es pot obtenir pel procediment ordinari.

Article 50

No es pot estendre cap assentament contradictori amb l'estat de filiació que prova el Registre mentre no es disposi una altra cosa per mitjà d'una sentència ferma dictada en un judici declaratiu amb audiència del Ministeri Fiscal.

Article 51

No es poden manifestar els assentaments ni es pot lliurar cap certificat que contingui la dada d'una filiació il·legítima o desconeguda, sinó a les persones que afecti directament o, amb autorització del jutge de primera instància, als qui hi justifiquin un interès especial.

Article 52

Fora de la família no es pot fer distinció d'espanyols per la classe de filiació.

CAPÍTOL III

Del nom i els cognoms

Article 53¹⁸

Les persones són designades pel seu nom i cognoms, corresponents als dos progenitors, que la Llei empara davant de tothom.

¹⁸ Article redactat de conformitat amb la disposició addicional 2a.3 de la Llei 13/2005, d'1 de juliol, per la qual es modifica el Codi civil en matèria de dret a contreure matrimoni (BOE núm. 157, de 2 de juliol, i suplement en català núm. 14, de 16 de juliol).

Article 54¹⁹

En la inscripció s'ha d'expressar el nom que es dóna al nascut, si bé no es pot consignar més d'un nom compost, ni més de dos de simples.

Queden prohibits els noms que objectivament perjudiquin la persona, els que facin confusa la identificació i els que indueixin a error quant al sexe.²⁰

No es pot imposar al nascut un nom que tingui un dels seus germans, llevat que sigui mort, ni tampoc la seva traducció usual a una altra llengua.

A petició de l'interessat o del seu representant legal, l'encarregat del Registre li ha de substituir el nom propi pel seu equivalent onomàstic en qualsevol de les llengües espanyoles.

¹⁹ Article redactat de conformitat amb l'article 2 de la Llei 40/1999, de 5 de novembre, sobre nom i cognoms i el seu ordre (BOE núm. 266, de 6 de novembre, i suplement en català núm. 15, de 19 de novembre).

²⁰ Paràgraf 2n redactat de conformitat amb la disposició final 2a.3 de la Llei 3/2007, de 15 de març, reguladora de la rectificació registral de la menció relativa al sexe de les persones (BOE núm. 65, de 16 de març, i suplement en català núm. 10, de 21 de març).

Article 55²¹

La filiació determina els cognoms.

En els supòsits de naixement amb una sola filiació reconeguda, aquesta determina els cognoms, i el progenitor que reconegui la seva condició pot determinar, en el moment de la inscripció, l'ordre dels cognoms.

L'ordre dels cognoms establert per a la primera inscripció de naixement determina l'ordre per a la inscripció dels naixements posteriors amb idèntica filiació.

Assolida la majoria d'edat, es pot sol·licitar l'alteració de l'ordre dels cognoms.

L'encarregat del Registre ha d'imposar un nom i uns cognoms d'ús corrent al nascut la filiació del qual no els pugui determinar.

L'encarregat del Registre, a petició de l'interessat o del seu representant legal, ha de procedir a regularitzar ortogràficament els cognoms quan la forma inscrita en el Registre no s'adeqüi a la gramàtica i a la fonètica de la llengua espanyola corresponent.

²¹ Article redactat de conformitat amb l'article 3 de la Llei 40/1999, de 5 de novembre, sobre nom i cognoms i el seu ordre (BOE núm. 266, de 6 de novembre, i suplement en català núm. 15, de 19 de novembre).

Article 56

En l'escriptura d'adopció es pot convenir que el primer cognom de l'adoptant o adoptants s'anteposi als de la família natural de l'adoptat. Els cognoms no naturals poden ser substituïts pels dels adoptants.

Article 57

El Ministeri de Justícia pot autoritzar canvis de noms i cognoms, un cop instruït un expedient previ en forma reglamentària.

Són requisits necessaris per a la petició de canvi de cognoms:

1r. Que el cognom en la forma proposada constitueixi una situació de fet no creada per l'interessat.

2n. Que el cognom o els cognoms que s'intenten unir o modificar pertanyin legítimament al peticionari.

3r. Que provingui de la línia corresponent al cognom que es tracta d'alterar.

S'hi pot formular oposició fonamentada únicament en l'incompliment dels requisits exigits.

Article 58

No cal que es compleixi el primer requisit de l'article anterior per canviar o modificar un cognom contrari al decòrum o que ocasioni greus inconvenients, o per evitar la desaparició d'un cognom espanyol.

Quan es donin circumstàncies excepcionals, i malgrat faltar els requisits que assenyala l'article esmentat, es pot accedir al canvi per real decret a proposta del Ministeri de Justícia, amb audiència del Consell d'Estat. En cas que el sol·licitant de l'autorització del canvi dels seus cognoms sigui objecte de violència de gènere i en qualsevol altre supòsit en què la urgència de la situació així ho requereixi es pot accedir al canvi per ordre del Ministeri de Justícia, en els termes fixats pel Reglament.²²

En tots aquests casos, l'oposició es pot fonamentar en qualsevol motiu raonable.

²² Paràgraf 2n redactat de conformitat amb la disposició addicional 20a de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere (BOE núm. 313, de 29 de desembre, i suplement en català núm. 1, d'1 de gener de 2005).

Article 59

El jutge de primera instància pot autoritzar, amb expedient previ:

1r. El canvi del cognom *Expósito* o altres d'anàlegs, indicadors d'origen desconegut, per un altre que pertanyi al peticionari o, si no en té, per un cognom d'ús corrent.

2n. El de noms i cognoms imposats amb infracció de les normes establertes.

3r. La conservació dels cognoms que han estat usant el fill natural o els seus descendents, sempre que instin el procediment dins dels dos mesos següents a la inscripció del reconeixement o, si s'escau, a la majoria d'edat.

4t. El canvi de nom per l'imposat canònicament, quan aquest sigui el que s'usa habitualment.

5è. La traducció d'un nom estranger o l'adequació gràfica a l'espanyol de la fonètica de cognoms també estrangers.

Article 60

Per al canvi de noms i cognoms a què fa referència l'article anterior es requereix, en tot cas, una causa justa i que no hi hagi perjudici d'un tercer.

Article 61

El canvi governatiu de cognoms afecta els qui estan subjectes a la pàtria potestat i també els altres descendents que expressament ho consentin.

Article 62

Les autoritzacions de canvis de nom o cognoms no tenen efecte fins que no s'inscriguin al marge de la inscripció de naixement corresponent.

CAPÍTOL IV

De la nacionalitat i el veïnatge civil

Article 63²³

La concessió de nacionalitat per residència l'ha de fer, amb l'expedient previ, el Ministeri de Justícia.

Les autoritats competents per a la tramitació i resolució de les sol·licituds d'adquisició de la nacionalitat per residència, per a l'exclusiva finalitat de resoldre la sol·licitud presentada per l'interessat, han de sol·licitar d'ofici a les administracions públiques competents tots els informes que siguin necessaris per comprovar si els sol·licitants reuneixen els requisits que exigeix l'article 22 del Codi civil, sense que calgui el consentiment dels interessats.

En qualsevol cas, l'interessat pot aportar un informe emès per la comunitat autònoma a l'efecte d'acreditar la seva integració a la societat espanyola.

²³ Article redactat de conformitat amb la disposició addicional 5a de la Llei orgànica 2/2009, d'11 de desembre, de reforma de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social (BOE núm. 299, de 12 de desembre, i suplement en català de la mateixa data).

Article 64

A falta d'una disposició especial, és funcionari competent per rebre les declaracions de conservació o modificació de nacionalitat o veïnatge el mateix que determinen les regles sobre opció de nacionalitat.

Quan el funcionari esmentat no sigui l'encarregat del mateix registre on consti inscrit el naixement, ha d'estendre acta amb les circumstàncies exigides per a la inscripció i l'ha de remetre al registre competent perquè faci la inscripció marginal corresponent.

Es considera data de la inscripció, a partir de la qual tenen efecte tals declaracions, la de l'acta que consta en l'assentament esmentat.

Article 65

La declaració a què es refereix l'article 26 del Codi civil només es pot fer en el termini d'un any, a comptar de la data en què la llei del país de residència atribueixi la nacionalitat estrangera o des de la majoria edat o l'emancipació del declarant, si la llei estrangera l'ha atribuït abans.

Un cop prestada la declaració de voler conservar la nacionalitat o el veïnatge civil, no cal reiterar-la, independentment del temps que hagi transcorregut o dels canvis de residència.

Tampoc no necessita prestar declaració de conservar-la el qui hagi declarat la voluntat d'adquirir la mateixa nacionalitat o veïnatge.

Article 66

S'han d'inscriure en el Registre Civil espanyol les declaracions i els altres fets que afectin la condició jurídica d'espanyol o de nacional de país iberoamericà o de les Filipines de què respectivament gaudeixin, conforme als convenis, els nacionals d'aquests països o els espanyols.

L'encarregat del Registre està obligat a comunicar aquestes inscripcions a la Direcció General dels Registres i del Notariat.

Article 67

La pèrdua de la nacionalitat es produeix sempre de ple dret, però ha de ser objecte d'inscripció. En cas que el mateix interessat no la promogui, l'encarregat del Registre, un cop citat aquell, ha de practicar l'assentament que escaigui.

Article 68

Sens perjudici del que disposa el títol primer, llibre primer, del Codi civil i mentre no consti l'estrangeria dels pares, es presumeixen espanyols els nascuts en territori espanyol de pares també nascuts a Espanya.

La mateixa presumpció regeix per al veïnatge.

SECCIÓ SEGONA

De matrimonis

Article 69

La inscripció fa fe de l'acte del matrimoni i de la data, l'hora i el lloc en què es contreu.

Article 70

Els efectes civils del matrimoni canònic o civil es produeixen des de la celebració. Perquè se'n reconeixin els efectes n'hi ha prou amb la inscripció del matrimoni. No obstant això, quan se'n sol·liciti la inscripció, transcorreguts cinc dies, no perjudica els drets adquirits legítimament per terceres persones.

Per als efectes civils del matrimoni secret o de consciència, n'hi ha prou amb la inscripció en el *Llibre especial de matrimonis secrets*, però no perjudica els drets legítimament adquirits per terceres persones, sinó des de la publicació al Registre Civil.

Article 71

Estan obligats a promoure la inscripció del matrimoni canònic els mateixos contraents. Amb aquest fi han d'assabentar per escrit l'encarregat del Registre competent amb vint-i-quatre hores d'anticipació, com a mínim, del dia, l'hora i el lloc de l'acte. L'encarregat ha d'acusar recepció de l'avís esmentat i ha d'assistir a la celebració, ell mateix o per mitjà d'un delegat, a l'efecte de dur a terme la inscripció immediata.

En tot cas, la inscripció es pot fer en qualsevol moment, fins i tot morts els contraents, a petició de qualsevol interessat, mitjançant la simple presentació d'una còpia autèntica de l'acta sacramental o del certificat eclesiàstic que n'acrediti el matrimoni. La inscripció s'ha de comunicar al rector.

Article 72

Els qui contreguin matrimoni canònic *in articulo mortis* en poden donar avís a l'encarregat del Registre en qualsevol moment anterior a la celebració, i acreditar de qualsevol manera que van complir aquest deure.

El matrimoni secret de consciència celebrat davant l'Església no està sotmès al que disposa l'article anterior.

Article 73

El funcionari que autoritza el matrimoni civil n'ha d'estendre l'acta, en el moment en què se celebra, amb els requisits i les circumstàncies que aquesta Llei determina i amb la signatura dels contraents i dels testimonis. Quan el matrimoni es contregui en un país estranger d'acord amb la forma del país o en qualsevol altre supòsit en què no se n'hagi estès l'acta, la inscripció només és procedent en virtut d'un expedient.

Article 74

Corresponen al Ministeri de Justícia, a proposta de la Direcció General, les dispenses per al matrimoni previstes en el Codi civil.

Article 75

El mateix funcionari que autoritzi l'acte de matrimoni ha de lliurar als contraents, immediatament, un exemplar del llibre de família en el qual consti amb valor de certificat la realitat del matrimoni.

Article 76

Les sentències i les resolucions sobre validesa, nul·litat o separació del matrimoni i tots els actes que hi posin terme s'han d'inscriure al marge de la inscripció de matrimoni.

Article 77

Al marge també de la inscripció del matrimoni es pot fer una indicació de l'existència dels pactes, les resolucions judicials i altres fets que modifiquin el règim econòmic de la societat conjugal.

Sens perjudici del que disposa l'article 1322 del Codi civil, en cap cas el tercer de bona fe no n'ha de resultar perjudicat sinó des de la data de la indicació esmentada.

Article 78

En el *Llibre especial de matrimonis secrets* del Registre Central s'hi han d'inscriure:

- 1r. Els matrimonis de consciència celebrats davant l'Església, si ho sol·liciten tots dos contraents.
- 2n. Els matrimonis civils celebrats en secret per dispensa.

Article 79

Només poden sol·licitar la publicació del matrimoni secret, la qual s'ha de fer mitjançant el trasllat de la inscripció al registre civil corresponent:

- 1r. Tots dos contraents de comú acord.
- 2n. El cònjuge supervivent.
- 3r. Quan es tracti d'un matrimoni canònic, l'ordinari en els casos en què cessa per a ell l'obligació canònica del secret.
- 4t. Quan es tracti d'un matrimoni civil, quan ho ordeni el director general, amb citació dels cònjuges, si un o tots dos s'emparen en el secret per infringir greument els deures fonamentals del matrimoni o els que tenen respecte a la progenitura.

Article 80

A petició de l'interessat o del Ministeri Fiscal s'han d'anotar:

- 1r. El matrimoni canònic tret *in articulo mortis* o només davant testimonis, mentre no se'n certifiqui canònicament l'existència.
- 2n. El civil mentre no s'acrediti degudament que ambdós contraents no professen la religió catòlica o que són lliures per inexistència d'impediments.

SECCIÓ TERCERA

De les defuncions

Article 81

La inscripció fa fe de la mort d'una persona i de la data, l'hora i el lloc en què s'esdevé.

Article 82

La inscripció es practica en virtut de la declaració de qui tingui coneixement cert de la mort. Aquesta declaració s'ha de prestar abans de l'enterrament.

Article 83

Fins que no es practiqui la inscripció no s'ha d'expedir la llicència per a l'enterrament, que ha de tenir lloc transcorregudes almenys vint-i-quatre hores des del moment de la mort.

Si hi ha indicis de mort violenta se n'ha de suspendre la llicència fins que, segons el criteri de l'autoritat judicial corresponent, ho permeti l'estat de les diligències.

Article 84

Han de promoure la inscripció per mitjà de la declaració corresponent els parents del difunt o els habitants de casa seva o, si no n'hi ha, els veïns. Si la mort ocorre fora de casa, hi estan obligats els parents, el cap de l'establiment o el cap de família de la casa en què hagi ocorregut o l'autoritat governativa.

Article 85

Cal un certificat mèdic de l'existència de senyals inequívocs de mort per inscriure la defunció.

En els casos en què falti el certificat mèdic o que aquest sigui incomplet o contradictori, o l'encarregat ho estimi necessari, el metge forense adscrit al Registre Civil, o el seu substitut, ha d'emetre un dictamen sobre la causa de la mort, fins i tot mitjançant l'examen del cadàver pel seu compte.²⁴

*[Paràgraf suprimit]*²⁵

²⁴ Paràgraf 2n redactat de conformitat amb l'article 3.1 de la Llei orgànica 7/1992, de 20 de novembre, per la qual es fixa l'edat de jubilació de jutges i magistrats i s'integra personal mèdic divers en el cos de metges forenses (BOE núm. 280, de 21 de novembre).

²⁵ Paràgraf 3r suprimit de conformitat amb l'article 3.1 de la Llei orgànica 7/1992, de 20 de novembre, per la qual es fixa l'edat de jubilació de jutges i magistrats i s'integra personal mèdic divers en el cos de metges forenses (BOE núm. 280, de 21 de novembre).

Article 86

Cal una sentència ferma, un expedient governatiu o una ordre de l'autoritat judicial que instrueixi les diligències seguides per mort violenta que afirmen sens dubte la defunció, per inscriure-la quan el cadàver hagi desaparegut o s'hagi inhumat abans de la inscripció.

Article 87

En temps d'epidèmia, si hi ha temor fonamentat de contagi o quan es donin altres circumstàncies extraordinàries, s'han de tenir en compte les excepcions als preceptes anteriors prescrites per lleis i reglaments de sanitat o les que ordeni la Direcció General dels Registres i del Notariat.

SECCIÓ QUARTA

De tuteles i representacions legals

Article 88

A la secció quarta s'hi han d'inscriure l'organisme tutelar i les altres representacions legals que no siguin de persones jurídiques i les seves modificacions.

En aquesta secció també s'hi han de fer constar per anotació els fets i les circumstàncies que conforme al Codi civil constitueixen el contingut del Registre de Tuteles i el Central d'Absents quan d'acord amb aquesta Llei no siguin objecte d'inscripció.

Article 89

Les inscripcions relatives a l'organisme tutelar s'han de practicar al registre del domicili de les persones subjectes a la tutela en el moment en què aquesta es constitueixi.

La representació de l'absent s'ha d'inscriure al registre del lloc on se n'hagi declarat l'absència. La del defensor del desaparegut, al lloc on es constitueix la defensa.

Article 90

Les altres representacions legals esmentades s'han d'inscriure al registre del lloc en què es constitueixin. La inscripció de l'administració del cabal relicte establerta pel causant s'ha de practicar al registre del seu últim domicili a Espanya o, si no en té, al lloc on hi hagi la major part dels béns.

Article 91

L'encarregat ha d'examinar anualment els assentaments vigents de la secció quarta i donar compte al Ministeri Fiscal del que cregui convenient per defensar millor els interessos de la tutela o la representació.

TÍTOL VI

De la rectificació i altres procediments

Article 92

Les inscripcions només es poden rectificar per mitjà d'una sentència ferma recaiguda en judici ordinari.

La demanda s'ha de dirigir contra el Ministeri Fiscal i contra aquells a qui es refereix l'assentament que no siguin demandants.

En aquest judici no té lloc la restricció de proves que estableix l'article segon.

Article 93

Malgrat l'article anterior, es poden rectificar amb un expedient governatiu previ:

1r. Les mencions errònies d'identitat, sempre que aquesta quedi establerta indubtablement per les altres circumstàncies de la inscripció.

2n. La indicació equivocada del sexe quan igualment no hi hagi dubte sobre la identitat del nascut per les altres circumstàncies, així com la menció registral relativa al sexe de les persones en els casos de disfòria de gènere.²⁶

3r. Qualsevol altre error l'evidència del qual resulti de la confrontació amb una altra o altres inscripcions que facin fe del fet corresponent.

²⁶ Número 2n redactat de conformitat amb la disposició final 2a.4 de la Llei 3/2007, de 15 de març, reguladora de la rectificació registral de la menció relativa al sexe de les persones (BOE núm. 65, de 16 de març, i suplement en català núm. 10, de 21 de març).

Article 94

També es poden rectificar per mitjà d'un expedient governatiu, amb dictamen favorable del Ministeri Fiscal:

- 1r. Els errors l'evidència dels quals resulti de la confrontació amb els documents en virtut dels quals i exclusivament s'ha practicat la inscripció.
- 2n. Els que procedeixen d'un document públic o eclesiàstic rectificat ulteriorment.

Article 95

N'hi ha prou amb un expedient governatiu per:

- 1r. Completar inscripcions signades amb circumstàncies no conegudes en la data d'aquelles.
- 2n. Suprimir les circumstàncies o els assentaments no permesos o la pràctica dels quals s'hagi basat de manera evident, segons el mateix assentament, en un títol manifestament il·legal.
- 3r. Corregir en els assentaments els defectes merament formals, sempre que s'acreditin degudament els fets de què donen fe.
- 4t. Corregir faltes en la manera de portar els llibres que no afectin directament inscripcions signades.
- 5è. Practicar la inscripció fora de termini.
- 6è. Reconstituir les inscripcions destruïdes.

Article 96

En virtut d'un expedient governatiu es pot declarar amb valor de simple presumpció:

- 1r. Que no ha ocorregut cap fet determinat que pugui afectar l'estat civil.
 - 2n. La nacionalitat, el veïnatge o qualsevol estat, si no consta en el Registre.
 - 3r. El domicili dels apàtrides.
 - 4t. L'existència dels fets mentre per força major sigui impossible l'accés al registre on han de constar inscrits.
- Aquestes declaracions poden ser objecte d'anotació conforme al que disposa la Llei.

Article 97

Els expedients governatius a què es refereix aquesta Llei s'han de subjectar a les regles següents:

- 1a. Els pot promoure o constituir-s'hi com a part qualsevol persona que hi tingui un interès legítim. Hi estan obligats els qui, si s'escau, han de promoure'n la inscripció.
- 2a. S'ha d'oïr sempre el Ministeri Fiscal.
- 3a. La incoació de l'expedient s'ha de comunicar als interessats, els quals poden fer les manifestacions que estimin oportunes.
- 4a. En última instància, es pot apel·lar contra les resolucions davant de la Direcció General. No obstant això, els expedients de fe de vida, solteria o viduïtat s'han d'ajustar a normes reglamentàries especials.

TÍTOL VII

Règim econòmic

Article 98

Són completament gratuïts els assentaments del Registre Civil, les llicències d'enterrament i els expedients relatius al Registre Civil no exceptuats expressament.

Article 99²⁷

Derogat

²⁷ Article derogat per la disposició derogatòria única de la Llei orgànica 7/1992, de 20 de novembre, per la qual es fixa l'edat de jubilació de jutges i magistrats i s'integra personal mèdic divers en el cos de metges forenses (BOE núm. 280, de 21 de novembre).

Article 100

Per excepció regeixen, a l'efecte econòmic, les regles de la jurisdicció voluntària:

1r. En els expedients de canvi de nom o de cognoms diferents del cognom Expósito i anàlegs.

2n. En els motivats per infracció de les obligacions que imposa aquesta Llei. En aquests casos s'han d'imposar les costes a l'infractor, que, a aquest efecte, ha de ser citat prèviament.

3r. En els expedients per a declaracions amb valor de simple presumpció.

Article 101²⁸

Derogat

²⁸ Article derogat per la disposició derogatòria única de la Llei orgànica 7/1992, de 20 de novembre, per la qual es fixa l'edat de jubilació de jutges i magistrats i s'integra personal mèdic divers en el cos de metges forenses (BOE núm. 280, de 21 de novembre).

Article 102²⁹

Derogat

²⁹ Article derogat per la disposició derogatòria única de la Llei orgànica 7/1992, de 20 de novembre, per la qual es fixa l'edat de jubilació de jutges i magistrats i s'integra personal mèdic divers en el cos de metges forenses (BOE núm. 280, de 21 de novembre).

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Aquesta Llei regeix respecte dels fets esdevinguts des que sigui vigent i respecte dels anteriors subjectes a inscripció encara no inscrits.

En tot cas, els procediments establerts en el títol VI són aplicables a les inscripcions anteriors; si en regir aquesta Llei hi ha procediments començats sota la legislació anterior i aquests són diferents dels establerts per aquella, els interessats poden optar pels uns o els altres.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera

Continuen en vigor les disposicions del Codi civil relatives al Registre en tot allò que no estiguin modificades pel que estableix aquesta Llei. Queden incorporats al Registre Civil, conforme a la Llei i al Reglament, el de Tuteles i el d'Absents.

Disposició final segona

*[Paràgraf derogat]*³⁰

A partir de la data d'entrada en vigor de la Llei queden derogades les altres disposicions relatives al Registre Civil.

³⁰ Paràgraf 1r derogat per l'article 2 del Decret llei d'11 de desembre de 1957, pel qual s'ajorna fins al dia 1 de juliol de 1958 la vigència de la Llei del Registre Civil, de 8 de juny de 1957 (BOE núm. 313, de 16 de desembre).

Disposició final tercera³¹

Reglamentàriament s'estableixen els requisits, la forma de practicar els assentaments i d'expedir certificats i les altres condicions que afectin l'establiment i la gestió dels fitxers automatitzats de dades registrals.

³¹ Disposició final afegida per l'article 3.4 de la Llei orgànica 7/1992, de 20 de novembre, per la qual es fixa l'edat de jubilació de jutges i magistrats i s'integra personal mèdic divers en el cos de metges forenses (BOE núm. 280, de 21 de novembre).

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició adicional primera³²

A l'efecte establert en l'article 6 d'aquesta Llei, les referències que s'hi realitzen als llibres i als assentaments registrals es poden entendre referides als fitxers automatitzats de dades registrals i al seu tractament.

³² Disposició adicional afegida per l'article 3.3 de la Llei orgànica 7/1992, de 20 de novembre, per la qual es fixa l'edat de jubilació de jutges i magistrats i s'integra personal mèdic divers en el cos de metges forenses (BOE núm. 280, de 21 de novembre).

Disposició adicional segona³³

En totes les peticions i tots els expedients relatiu a la nacionalitat i al nom i als cognoms, les sol·licituds dels interessats no es poden entendre estimades per silenci administratiu.

³³ Disposició adicional afegida per l'article 4 de la Llei 40/1999, de 5 de novembre, sobre nom i cognoms i el seu ordre (BOE núm. 266, de 6 de novembre, i suplement en català núm. 15, de 19 de novembre).